

Programa anual d'execució
Parc natural de s'Albufera
de Mallorca

2011

Presentació

El programa anual d'execució és el document on queden definits, a un any vista, els programes i projectes a desenvolupar al Parc. Va acompanyat d'un pressupost per a cada actuació.

Es denominen programes aquelles activitats de gestió continuada que tenen un cost anual, generalment no massa variable d'any en any. Dins l'apartat de projectes s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o pocs anys), en contraposició als programes, que tenen objectius a molt llarg termini o de durada indeterminada.

La majoria d'accions detallades a aquest Programa Anual poden ser executades directament pel personal del Parc o contractar-se externament, en aquest darrer cas sempre comptant amb el suport del personal del Parc per a la seva realització i/o supervisió. D'altres actuacions requereixen, per contra, de la implicació de personal de la conselleria de Medi Ambient (o d'organismes o institucions que d'ella en depenen) no adscrit al Parc.

Sumari

Equip de gestió

Programes i projectes

1. Àrea de gestió per a la conservació
2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic
3. Àrea d'ús públic
4. Àrea d'investigació i seguiment
5. Àrea de participació
6. Àrea de manteniment
7. Àrea de vigilància
8. Àrea d'administració
9. Àrea de planificació
10. Àrea d'avaluació

Pressupost

Equip de gestió

Director

Maties Rebassa

Tècnic superior

Gabriel Perelló

Educadors ambientals

Maria Cantallops, Gerònia Corró i Gaspar Guaita

Informadors

Alexandre Forteza, Jaume Pons i Margalida Roig

Naturalista

Pere Vicens

Oficial agrícola-ramader

Miquel Cantallops

Agent de Medi Ambient

Miquel Àngel Reus

Brigada de manteniment

Manuel Coello, Pedro García, Pere Nadal, Susana Quintanilla, Josep Solivellas

Auxiliar administratiu

Pilar Lacalle

Personal de neteja

Catalina Payeras

1. Àrea de gestió per a la conservació

Els objectius generals d'aquests programes i projectes són garantir la recuperació i conservació dels hàbitats i la conservació de la biodiversitat, amb especial atenció a les espècies més valuoses.

Programes

1.1. Gestió hídrica

Objectius:

Mantenir els nivells, el flux i la qualitat de l'aigua necessàries per garantir la conservació de les espècies i dels processos ecològics. Realitzar la màxima retenció dels recursos superficials de s'Albufera per tal d'afavorir la seva funció de preservar els recursos de l'aqüífer Inca- sa Pobla. Evitar inundacions a la perifèria del Parc, i especialment a la zona de sa Marjal, molt afectada per aquestes en el passat.

Actuacions:

- Moviment de les comportes amb els objectius especificats, tenint en compte altres necessitats puntuals relacionades amb les situacions de risc d'inundació i amb les de gestió del bestiar, que sovint necessita àrees eixutes per alimentar-se i descansar.
- Anotació en una fulla de càlcul de tots els moviments de les comportes, tal i com es ve fent des del 2004, amb la finalitat de poder analitzar en el futur les actuacions efectuades i la seva efectivitat.
- Col·laboració amb els responsables de la direcció general de Recursos Hídrics.
- Segat de la vegetació emergent dels canals principals durant els mesos de tardor i hivern, per millorar el flux de les aigües circulants.

Personal assignat:

Agent de medi ambient, oficial naturalista, oficial agrícola-ramader, responsable de brigada i informadors.

1.2. Recuperació del bosc de ribera i del sistema dunar

Objectius:

Garantir la conservació, l'extensió i la qualitat de la coberta arbòria conservant el seu caràcter i composició específica.

Realitzar actuacions que permetin la recuperació del primer front del sistema dunar des Comú de Muro.

Actuacions:

- Seguir amb el desenvolupament del Pla de Recuperació del Bosc de Ribera.
- Protegir el primer front dunar de l'erosió i efectuar repoblacions i sembres d'espècies adequades als llocs on resultin necessàries.

Personal assignat:

Per aquesta tasca es comptarà amb la brigada de manteniment del Parc, l'oficial agrícola-ramader i l'agent de medi ambient, i es promouran externament aquelles activitats que requereixin molta mà d'obra i una dedicació intensiva en el temps, així com les activitats d'investigació o les que puguin ser efectuades per voluntaris.

1.3. Control d'espècies exòtiques

Objectius:

Conservar la biodiversitat del Parc, controlant les espècies que poden hibridar o competir amb les pròpies del Parc.

Actuacions:

- Controlar les espècies invasores (tortugues de Florida, cotorra argentina, *Carpobrotus*, carpes, etc.), depredadors introduïts (moixos orats) i varietats domèstiques.

Personal assignat:

Oficial naturalista i agent de medi ambient. Contractacions externes per al control de les poblacions de carpes i tortugues de Florida. Col·laboracions

amb el COFIB (Consorti per a la recuperació de la Fauna de les Illes Balears), el servei de Protecció d'Espècies i altres entitats i organismes.

1.4. Gestió agropecuària

Objectius:

Contribuir al manteniment de la diversitat en l'estructura de la vegetació, les zones d'aigües obertes i evitar la propagació dels focs mitjançant el bestiar, preferentment de races autòctones, i pràctiques agrícoles adients.

Actuacions:

- Compliment de les directrius fixades en el Pla de Pastures redactat el 2005.
- Gestió del bestiar (moviments interns i externs al Parc, marcatges, tractaments veterinaris...) d'acord amb les directrius de gestió de la vegetació, evitant el risc de sobrepastura i l'efecte de les trepitjades i excrements sobre les espècies més valuoses amb una adequada rotació.
- Adequació dels tancats existents i estudi de la conveniència (i en el seu cas, execució) de nous tancats per a augmentar la superfície pasturada del Parc.
- Adequació d'alguns malecons per millorar la mobilitat del bestiar i del personal que el gestiona.
- Adequació de passos per al bestiar.
- Continuació de l'eliminació de jonqueres per diversificar les pastures.
- Garantir en tot moment la seguretat dels visitants, del personal i de l'entorn del Parc.
- Mantenir els cultius de ses Puntes, es Forcadet, sa Roca i Turó des Blat amb els criteris proposats pel grup d'estudi de la biodiversitat (sembra de lleguminoses i cereals farratgers, sense emprar biocides ni fertilitzants i alternant les zones de cultiu).
- Signar els convenis que es considerin adients amb propietaris dels voltants o de l'interior del Parc, per a garantir les rotacions adequades del bestiar.
- Mantenir l'assegurança del bestiar, a través d'Espais de Natura Balear.
- Mantenir la certificació de ramaderia ecològica.

Personal assignat:

Oficial especialista agrícola-ramader, amb l'ajuda de l'equip de manteniment.

Projectes

1.5. Millora de la capacitat d'acolliment i seguiment d'aus a la zona de son Carbonell

Objectius:

L'objectiu bàsic d'aquesta actuació, començada ja dins 2010 (i en bona part ja facturada), és el de millorar i augmentar la capacitat d'acolliment d'aus del prat de son Carbonell, així com permetre el seu seguiment. Amb la millora d'hàbitat es pretenen afavorir varis grups d'aus, principalment limícoles però també passeriformes de prat, agrons, ànneres i fotges. Altres grups animals i vegetals es veuran també afavorits.

Es tracta en realitat d'un projecte múltiple, que requereix de diferents actuacions que, en el seu conjunt, permetran no tan sols la millora de l'hàbitat sinó també el seguiment naturalístic de la zona.

Actuacions:

- Adequació de malecons, aprofitant el dragat efectuat el 2010 d'un canalet de 530 metres de llargària i 4'5 d'amplària, que connecta el canal den Braguins amb el canal des Sol i permet una millor circulació de l'aigua. Connexió de malecons contigus per a permetre el seguiment naturalístic de la zona a peu.
- Retirada de vegetació (i parcialment de sediments) en una superfície de 2 hectàrees, i habilitació de l'espai per a l'alimentació d'aus limícoles, passeriformes de prat i agrons.
- Acumulació de la vegetació i sediments retirats en illetes. Es pretén que, al cap d'un o dos anys (quan la vegetació retirada s'hagi consumit i els sediments s'hagin compactat), alguna d'aquestes illetes es pugui habilitar per a la nidificació d'aus limícoles.
- Retirada d'elements no necessaris (antics tancats no funcionals i filferros) dins la zona d'actuació.
- Pastura intensiva de la zona amb bestiar, prèviament a l'arribada de les aus limícoles migratòries i nidificants, amb l'objectiu d'acabar de preparar la zona per a l'acolliment d'aquestes espècies.
- Retirada de les velles comportes de son Carbonell, rovellades i foradades i, per tant, poc funcionals.

- Ubicació de cartells anunciadors d'Àrea Biològica Crítica.
- Si resultés necessari, ubicació d'alguna barrera als llocs més problemàtics, per impedir que el visitant abandoni el camí dels Polls i s'endinsi a zones no obertes al públic.
- Ubicació d'un discret punt de seguiment naturalístic (no accessible per al visitant, donat que es troba dins àrea no oberta al públic) a la part més interior de la zona d'actuació, que permetrà dur un control de l'avifauna present a les llacunes dels Rotllos.

1.6. Ubicació de barreres

Objectius:

Ubicar barreres de la tipologia tradicional a diferents llocs del Parc, per a permetre el tancament del bestiar i possibilitar la correcta pastura de les zones acotades, i també per a una millor regulació de l'accés dels visitants cap al centre d'informació. Aquest projecte és una continuació del de mateix nom de 2010, i de fet es faran servir les barreres comprades amb pressuposts de 2010.

Actuacions:

- Col·locació de barreres d'ullastre a sa Roca i tancats de la zona de ses Puntetes, en nombre de 3.

1.7. Millora d'hàbitats mitjançant vehicle amfibi multi-funcional

Objectius:

L'objectiu final del projecte és el de comptar amb un vehicle amfibi multi-funcional que possibiliti la realització de tasques de millora d'hàbitat que actualment no es poden realitzar per no comptar amb la maquinària adequada. Per a això, dins 2011 s'haurà de comprar el vehicle i els complements (eines de feina) adequats per a les tasques que es pretenen realitzar en el futur (alguns exemples serien la retirada de vegetació flotant invasiva, o la preparació de zones d'acolliment d'aus).

Actuacions:

- Compra del vehicle amfibi pròpiament dit, del tipus Truxor, amb motor de 27 cavalls de potència.

- Selecció i compra dels complements més adients i necessaris per a les tasques seleccionades (rastrell i pala recollidora).

1.8. Dragat d'una llacuna d'aigües fondes i dolces a la punta des Vent

Objectius:

Permetre la recuperació d'un ecosistema que es va perdre amb les dessecacions històriques de s'Albufera, el format per les llacunes d'aigües fondes (als voltants del metre i mig), més o menys dolces o poc salabroses i d'extensió prou considerable com per permetre l'existència de les espècies pròpies d'aquest hàbitat.

-- Projecte pendent de pressuposts del MARM --

Actuacions:

- Delimitació de la zona a dragar, que estaria compresa entre el canal Loco i el canal de sa Siurana, aferrada a la punta des Vent dins la zona coneguda com es Patrimoni, la qual disposa d'un punt d'observació i control de l'avifauna.
- Dragat de la zona, creant una llacuna de forma més o menys circular i de voreres irregulars, de superfície i fondària prou grans com per permetre la colonització de les espècies pròpies de les basses fondes de grans dimensions.
- Ubicació dels sediments extrets als malecons dels canals Loco i de sa Siurana o, si fos possible, extracció dels mateixos i transport fins als dipòsits de cendra des Murterar.

1.9. Recuperació d'espècies amenaçades

Objectius:

Prosseguir amb la recuperació d'aquelles espècies animals que es troben en un estat de salut delicat al Parc i que la seva conservació es consideri prioritària, o aquelles per a les quals el Parc pugui jugar un paper important en la seva recuperació poblacional a l'àmbit mediterrani.

Actuacions:

- Continuar amb l'alliberament de més exemplars de fotja banyuda (*Fulica cristata*), fins a tenir una petita població nidificant autosuficient al Parc. L'execució del projecte dependrà de l'existència d'animals o d'ous susceptibles de ser donats al Parc. Les actuacions es desenvoluparan en

estreta col·laboració amb el servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria de Medi Ambient.

- Valorar la conveniència de futures actuacions amb altres espècies aquàtiques, especialment aquelles que gaudeixen d'un Pla de Recuperació aprovat.

1.10. Retirada dels búfals

Objectius:

Procedir a la retirada dels búfals del Parc, tal i com recomana el Pla de pastures del Parc i com es va acordar per la Junta Rectora.

Actuacions:

- Valorar els pros i contres dels diferents tipus de retirada possible i, un cop seleccionada la més adient, executar-la.
- Registrar convenientment a Agricultura i a Sanitat Animal la retirada dels búfals de l'explotació ramadera de s'Albufera.

1.11. Brigada de millora paisatgística i forestal

Objectius:

Comptar amb una brigada externa, formada per treballadors amb risc d'exclusió social, que executi durant bona part de l'any i a temps parcial, tasques de millora paisatgística i forestal.

Actuacions:

- Contractació de la mencionada brigada. Coordinació de la mateixa per a que executi, sota les indicacions de la direcció del Parc, tasques diverses de millora paisatgística i forestal (neteges, reparacions d'elements varis, millora d'itineraris, sembres, podes i tasques silvícoles vàries), tant a les zones de prat com als sistemes dunars.

2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic

Dins els objectius socioeconòmics del Pla d'Ús i Gestió vigent s'inclou facilitar el turisme naturalístic, implicar els propietaris i veïns en el procés de conservació i evitar inundacions o repercussions negatives de s'Albufera en l'economia comarcal.

La major part de les accions dirigides a aquests objectius es troben detallades a altres capítols d'aquest Pla (els que fan referència a l'ús públic i al funcionament de la Junta Rectora).

Programes

2.1. Ajudes als propietaris

Objectius:

La Conselleria de Medi Ambient, a través de la convocatòria 2009-10, concedirà ajudes als propietaris.

Actuacions:

- Informar i assessorar als propietaris respecte a les ajudes i gestionar les seves sol·licituds. S'oferirà assessorament tècnic per a aquelles sol·licituds en que sigui necessari. També s'oferirà als propietaris del Parc i el seu entorn assessorament respecte a línies d'ajuda promogudes per altres administracions.
- Tramitar les sol·licituds de subvenció i realitzar els informes corresponents des de l'administració del Parc.

Personal assignat:

Director-conservador

Informadors

Agent de medi ambient

2.2. Usos tradicionals

Objectius:

Mantenir el contacte directe amb els caçadors locals.

Mantenir obert el Parc de s'Albufera als petits aprofitaments tradicionals: Pesca amb cucada (preferentment per a gent de la comarca), recol·lecció de canya, bova, fems i llenya.

Actuacions:

- Oferir informació als implicats.
- Regular i quantificar els aprofitaments actuals mitjançant la concessió de permisos i el seguiment de les activitats.

Personal assignat:

Agent de medi ambient.

Director-conservador

Informadors

2.3. Botiga

Objectius:

Oferir als visitants la possibilitat d'adquirir productes del Parc i de la comarca.

Actuacions:

- Mantenir una botiga al centre de recepció on es puguin adquirir articles i publicacions de caire naturalístic, en especial els relacionats amb el parc (llibres, guies, cartografia, làmines....) i productes de l'entorn del Parc i d'altres espais naturals de les Balears.
- Promocionar la imatge corporativa de l'empresa Espais de Natura Balear, mitjançant la venda de productes.

Personal assignat:

Personal d'ús públic (tècnic, informadors).

2.4. Planificació de cremes controlades en la perifèria del Parc

Objectius:

Planificar cremes controlades de canyet a l'exterior del Parc (i ocasionalment també a l'interior del Parc), en col·laboració amb els propietaris afectats i/o societats de caçadors, a petició d'aquests, i evitar d'aquesta manera incendis provocats que puguin causar danys considerables a l'interior del Parc.

Actuacions:

- Informar sobre la conveniència de realitzar cremes controlades de canyet a l'exterior (i ocasionalment a l'interior) del Parc, en terrenys privats i en els vedats de caça propers, sempre i quan els seus propietaris ho sol·licitin o n'estiguin d'acord.
- Col·laborar en la preparació de les cremes controlades.

Personal assignat:

Agent de Medi Ambient

Director-conservador

2.5. Signatura i/o manteniment de convenis o acords amb la propietat privada

Objectius:

Convenir amb els propietaris de finques privades, sempre i quan es consideri adient, actuacions i usos de les seves finques per part dels gestors del Parc.

Actuacions:

- Contacte periòdic amb els propietaris de les finques a conveniar, i signatura i/o manteniment dels convenis pertinents.
- Realització d'aquelles activitats contemplades en els convenis i/o acords signats.

Personal assignat:

Director-conservador

3. Àrea d'ús públic

Els objectius generals d'aquests programes i projectes són millorar el servei que s'ofereix als visitants i garantir unes condicions adients de seguretat i higiene pels visitants i treballadors del Parc. S'ha d'intentar evitar la massificació, ja que aquesta resta qualitat a les visites. Per a això, s'ha d'evitar en la mesura de lo possible la visita de grans grups sense guia, sobretot a la primavera i a la tardor.

Programes

3.1. Atenció al públic

Objectius:

Garantir i augmentar la qualitat de la visita al Parc.

Actuacions:

- Garantir el control de visitants (tramitant el permisos de visita, oferint informació, etc.), tant als visitants individuals com als grups. Les previsions d'horari del Parc són: horari d'estiu (de 9 a 18 h) a partir del primer d'abril fins al 31 de setembre, horari d'hivern (de 9 a 17 h) des de l'1 d'octubre fins al 31 de març. El centre de Recepció es mantindrà obert tot l'any de 9 a 16 hores (excepte els dies de Nadal i Cap d'Any en que romandrà tancat).
- Prosseguir amb la millora dels centres informatius, interpretatius i d'acollida del visitant.
- Manteniment d'un punt de consulta bibliogràfica al centre de Recepció.
- Actuacions d'embelliment general de les àrees obertes al públic (sembres, pantalles visuals, nivelació de terrenys, etc.).
- Seguir amb la millora de l'accessibilitat als diferents equipaments.
- Adequació i millora dels aguaitis existents, molt malmesos pel pas del temps i la humitat.
- Millora de les plataformes i punts d'observació existents.

- Manteniment i millora de la senyalització del Parc.
- Manteniment de la llacuna de Sa Roca com a aturada educativa, el que implica la retirada constant de la vegetació que creix a una de les seves voreres.

Personal assignat:

Tècnic

Informadors

Aux. Administratiu

3.2. Programa d'interpretació ambiental

Objectius:

Garantir i augmentar la qualitat de la visita des del punt de vista de la interpretació ambiental.

Actuacions:

- Realitzar visites interpretatives al llarg del període escolar que s'ofereixen a tots els centres educatius de les Balears.
- Millora del material existent per a les visites prèvies i dels recursos i equipaments que s'empren durant les visites escolars

Personal assignat:

Tècnic

Educadors ambientals, amb reforços puntuals en cas de necessitat.

3.3. Programa comarca

Objectius:

Donar a conèixer el Parc Natural a la comarca (termes municipals de Muro, Sa Pobla, Alcúdia i Santa Margalida) potenciant la seva participació i afavorint la integració del Parc dins la comarca com a un element de dinamització social.

Actuacions:

- Afavorir les visites dels grups de la comarca i prioritzar la seva atenció.

- Implicar als centres escolars de la comarca perquè incorporin el coneixement del Parc en els seus programes curriculars.
- Elaborar materials educatius per a la població local.
- Recuperar i difondre activitats tradicionals relacionades amb el Parc i compatibles amb la seva conservació.
- Difondre les activitats de gestió realitzades al Parc, amb especial atenció a la comarca, mitjançant una publicació periòdica, els cartells "acosta't a s'Albufera" i la llista de distribució d'informació via e-mail.
- Programar activitats de formació naturalística.
- Seguir obrint el Parc al públic en general, i a la comarca en particular, durant les efemèrides més importants (dia mundial de les zones humides, dia europeu dels parcs, dia internacional de les aus i setmana de la ciència).

Personal assignat:

Tècnic

Educadors ambientals, amb reforços puntuals en cas de necessitat.

Oficial naturalista

Projectes

3.4. Reforma del camí d'accés a sa Roca

Objectius:

Realitzar una reforma en profunditat del ferm dels camins principals oberts al públic, que actualment es troben en molt mal estat com efecte de les importants inundacions que varen tenir lloc el desembre de 2008. Per a aquesta actuació ja es compta amb un projecte d'obres realitzat l'any 2010, el quals serà parcialment executat dins 2011.

Actuacions:

- Execució de les obres projectades. Dins 2011 s'actuarà tan sols als camins d'accés al centre d'informació de sa Roca i edificis administratius. Es realitzaran acabats (sobre base de formigó i/o aglomerat asfàltic, segons conveniència) amb fibres i ciment mallorquí, per a aconseguir un acabat poc impactant.

3.5. Ubicació d'una plataforma d'observació a s'Amarador

Objectius:

Seguir millorant i completant l'oferta de punts d'observació d'aus i del paisatge de s'Albufera, especialment a punts de la perifèria on actualment no es pot accedir ni compten amb infraestructures que permetin la seva contemplació.

Actuacions:

- Ubicació d'una plataforma de fusta elevada uns 5 metres del terra, de l'estil de les ja existents a altres punts del Parc. La plataforma s'ubicarà a s'Amarador, a molts pocs metres de distància del camí que forma part de l'itinerari obert al visitant.
- Adequació i modificació del traçat del tancat de s'Amarador, per a que el visitant pugui accedir fins a la plataforma d'observació sense possibilitat d'interactuar amb el bestiar present.

3.6. Millora de l'oferta de publicacions del Parc

Objectius:

Completar l'oferta de publicacions actualment existent amb l'edició de material de suport a les visites guiades, reedició de publicacions exhaurides i traducció de publicacions existents, entre altres.

Actuacions:

- Dissenyar, maquetar i editar o reeditar, segons les necessitats de cada publicació, les següents: guia de passeig en català i anglès i quadernet de visita per als escolars (en català).

3.7. Execució de la Fase II de la nova senyalètica del Parc

Objectius:

Completar la nova senyalització del Parc iniciada el 2010. Els esforços en aquesta segona fase s'han de concentrar en les zones dunars i en la perifèria del Parc.

Actuacions:

- Llistar i dissenyar les noves senyals a ubicar a la perifèria del parc i a les zones dunars.

- Fabricar i muntar cada senyal al seu lloc corresponent.

3.8. Dotació de wi-fi públic i servidor de seguretat

Objectius:

Oferir al visitant accés a internet als voltants de sa Roca mitjançant punts "wi-fi" lliures, i permetre als usuaris de mòbils de darrera generació accedir gratuïtament a una aplicació interactiva amb informació sobre els valors i els recursos de s'Albufera.

Actuacions:

- Dotació de "wi-fi" als voltants dels centres informatiu i interpretatiu del Parc.
- Dotació d'un servidor per a la limitació de l'ample de banda i seguretat de la xarxa (amb programari lliure).

3.9. Adequació d'un nou mirador a sa Roca

Objectius:

Condicionar una antiga construcció (decantadors de la fàbrica de paper), actualment en estat de runa i perillosa per al visitant, i convertir-la en un petit mirador sobre el canal des Sol, entre els centres d'informació i d'interpretació

Actuacions:

- Demolir uns antics decantadors de la fàbrica de paper i habilitar el lloc per a crear un petit mirador sobre el canal des Sol, a l'altura de sa Roca i dins del recorregut que ja fan els visitants del Parc.
- Millorar l'estètica de la zona, amb la poda de la vegetació arbòria existent i la recuperació de la vista d'un petit pont situat just en front dels decantadors.

4. Àrea d'investigació i seguiment

Els objectius fonamentals dels programes i projectes d'aquest apartat són millorar el nivell dels coneixements sobre les espècies i els ecosistemes presents al Parc i permetre l'avaluació de les amenaces existents i dels resultats de les accions de gestió. Per a tal finalitat es tindrà molt en compte el Pla d'Investigació del Parc on es recullen les línies d'investigació a seguir al Parc.

És de rebut mencionar que el laboratori del Parc compta amb material i equips cedits per la família Bishop, que resulten imprescindibles per a la correcta investigació que es desenvolupa a l'espai, i que es convenient mantenir i, aprofitant les donacions de la família, millorar.

Programes

4.1. Seguiment de la biodiversitat

Objectius:

Seguiment de la biodiversitat, incidint sobre les espècies singulars i les considerades bio-indicadores.

Incrementar el coneixement de les espècies i els ecosistemes i prevenir els impactes.

Investigar els efectes de les espècie introduïdes, al·lòctones al Parc.

Actuacions:

- Seguiment de les poblacions d'aucells reproductors (ardèides, aquàtiques, limícoles, passeriformes, rapinyaires diürns i nocturns), realitzant informes quinzenals.

- Elaboració de les dades anuals de seguiment ornitològic.

- Anellament en col·laboració amb altres entitats.

- Seguiment de les poblacions d'espècies al·lòctones, amb especial atenció a la carpa i a la tortuga de Florida.

- Avaluació de l'estat de les pastures i de l'efecte del bestiar a les comunitats vegetals i a la fauna insectívora.
- Manteniment i actualització de l'inventari de biodiversitat del Parc.
- Col·laboracions amb sanitat animal per al control dels virus aviars.
- Manteniment de les col·leccions científiques existents al laboratori Dennis Bishop.
- Anàlisi de la presència de contaminants a les espècies aquàtiques sedentàries, sempre que es consideri necessari.
- Seguiment de les reintroduccions o amollades d'espècies animals.
- Manteniment de les estades i dels calendaris científics necessaris per a dur a bon terme les investigacions desenvolupades al Parc, amb preferència pels investigadors, Universitats i grups d'investigadors amb llarga tradició investigadora al Parc.

Personal assignat:

Oficial naturalista, amb la participació de becaris, voluntaris, altres membres de l'equip i de mitjans exteriors (laboratoris i sistemes d'anàlisi).

Director-conservador

4.2. Seguiment hídic

Objectius:

Tenir coneixement continu dels paràmetres de qualitat de l'aigua que poden condicionar la gestió del Parc.

Actuacions:

- Seguiment dels nivells.
- Recollida de mostres mensuals als punts del Parc designats a l'efecte.
- Anàlisi dels següents paràmetres de les mostres d'aigua: pH, oxigen dissolt, conductivitat, salinitat, temperatura, nitrats, nitrits, fosfats, NPOC i terbolesa.
- Controls periòdics de la presència i abundància de fitoplàncton tòxic a les aigües de la llacuna d'aclimatació de Sa Roca, quan resulti aconsellable.
- Mantenir els contactes amb els responsables del projecte Medis i amb els tècnics de Recursos Hídrics.

Personal assignat:

Director-conservador

Oficial naturalista

Laboratori de Recursos Hídrics de la Conselleria de Medi Ambient

4.3. Seguiment metereològic

Objectius:

Disposar de dades meteorològiques per relacionar-les amb diversos aspectes de la gestió i seguiment del Parc.

Actuacions:

- Seguiment meteorològic diari, amb les dues estacions del Parc (la convencional i l'automàtica).
- Instal·lació d'una segona estació meteorològica automàtica, a ubicar al centre d'informació i que actuarà de reforç/reserva de la de les cases en cas d'avaria, a la vegada que permetrà oferir les dades en temps real als visitants del centre.
- Enviament de les dades de l'estació meteorològica convencional a l'AEMET.
- Transmissió de les dades de l'estació meteorològica automàtica en temps real a través d'Internet.
- Arxiu dels paràmetres recollits amb l'estació meteorològica automàtica (temperatura exterior, índex de calor exterior, humitat exterior, punt de rosada, pressió atmosfèrica, velocitat i direcció del vent, màxima velocitat i direcció de la màxima, temperatura de sensació, precipitació diària i en tempesta, precipitació mensual acumulada i anual acumulada, intensitat de precipitació, diferents índexs elaborats en relació a temperatura, humitat i vent, evapotranspiració mensual i anual, radiació solar, energia solar, màxima radiació solar, radiació ultraviolada, màxima i dosi de radiació).

Personal assignat:

Tècnic

Informadors

4.4. Seguiment de la pressió ramadera.

Objectius:

Disposar de dades sobre la pressió ramadera exercida a les diferents pastures, per relacionar-les amb diversos aspectes de la gestió i seguiment del Parc.

Incrementar el coneixement dels efectes del bestiar sobre la vegetació i els ecosistemes i prevenir-ne els impactes.

Investigar els efectes del bestiar sobre la biodiversitat del Parc.

Actuacions:

- Seguiment de les càrregues ramaderes diàries, determinant el tipus i el nombre de caps de bestiar que hi ha a cada tancat.
- Elaboració de les dades anuals de seguiment de la pressió efectuada pel bestiar sobre la vegetació.

Personal assignat:

Oficial agrícola-ramader.

Projectes

4.5. Estudis sobre les diatomees

Objectius:

Durant els darrers anys s'han fet estudis de macro-invertebrats aquàtics, peixos, macròfits submergits i caròfits, tot en ares d'establir els valors de la fauna i flora que habita els llissers i canals del Parc. Per completar aquests estudis, dins 2011 es vol mostrejar la biodiversitat de diatomees, establir la seva distribució i densitats i relacionar-les amb la qualitat de les aigües i el tipus de gestió que es fa al Parc.

Actuacions:

- Realització d'inventaris de diatomees als diferents canals i llacunes del Parc.
- Analitzar aquests inventaris i relacionar la distribució de les diferents espècies amb la qualitat de les aigües.

4.6. Estudis sobre l'evolució de diferents aus passeriformes del Parc.

Objectius:

Establir tendències en les evolucions poblacionals de diferents espècies d'aus passeriformes pròpies d'ambients palustres, per esbrinar si les seves poblacions es mantenen estables o si són fortament fluctuants, i intentar correlacionar aquestes tendències amb els canvis soferts pels ecosistemes.

Actuacions:

- Anàlisi dels resultats obtinguts en els censos, transectes i mostrejos realitzats a diferents ambients palustres del parc natural de s'Albufera de Mallorca els darrers 20 anys.
- Anàlisi dels resultats obtinguts en els censos d'aus pròpies de canyissars realitzats els darrers 5 anys, per a intentar avaluar els efectes del foc sobre aquestes espècies d'aus.

4.7. Actualització de l'inventari de biodiversitat del Parc

Objectius:

Mantenir al dia l'inventari de biodiversitat del Parc Natural, amb anotacions precises sobre l'estatus i la importància de cada una de les espècies presents.

Actuacions:

- Actualització de l'inventari de biodiversitat.
- Anotacions, en una fulla de càlcul creada a l'efecte, sobre l'ecologia, status, distribució, importància... de cada una de les espècies citades.

4.8. Estudis sobre ratapinyades

Objectius:

Millorar el coneixement de l'ús que fan les ratapinyades de les caixes-refugi que s'han anat habilitant els darrers anys, així com establir mecanismes de monitoreig de l'activitat anual de les ratapinyades al Parc i, en el cas particular de *Myotis capaccini* (espècie en perill d'extinció), investigar l'ús que fa dels canals i llissers.

Actuacions:

- Estudi sobre l'ús que fa *M.capaccini* (espècie molt lligada als ambients aquàtics, catalogada en perill d'extinció) dels canals i llissers del Parc .

- Seguiment de l'ús de les caixes-refugi (especialment per part de *Pipistrellus nathusii*, però també per la resta de ratapinyades) ubicades els darrers anys tant a sa Roca com a zones dunars i ambients palustres.
- Muntatge de detectors d'ultrasons automatitzats, que permetin monitoritzar l'activitat de les ratapinyades al llarg de l'any, així com crear arxius de so de les diferents espècies, que podran ser emprats tant a nivell científic com divulgatiu i educatiu.

4.9. Estudi sobre els ullals de s'Albufera

Objectius:

Conèixer millor els ullals de s'Albufera (tant els que es troben dins el Parc Natural com els que no), el seu estat de conservació actual i les seves possibilitats de millora i restauració.

Actuacions:

- Localització, catalogació i georeferenciació dels ullals existents.
- Estudi sobre el seu estat de conservació actual.
- Estudi sobre les possibilitats de restauració dels ullals que no es trobin en bon estat de conservació.

5. Àrea de participació

El vigent Pla Rector d'Ús i Gestió es proposa com a objectiu afavorir la participació dels visitants, els veïns i propietaris en la conservació del Parc.

A l'apartat d'ús públic d'aquest pla anual es descriuen moltes tasques relacionades amb la participació i la implicació en el Parc de diversos sectors de la comarca.

Programes

5.1. Junta Rectora

Objectius:

Garantir el funcionament de la Junta Rectora, l'òrgan de participació dels sectors socials i entitats directament relacionades amb la gestió del Parc.

Actuacions:

- Gestionar el correcte funcionament de la Junta Rectora en aplicació del seu reglament intern. Convocar periòdicament als membres (amb un mínim de dues reunions anuals), per tal d'informar-los de les actuacions, plans i projectes relacionats amb el Parc.

Personal assignat:

Director-conservador (secretari de la Junta Rectora)

Auxiliar administratiu

5.2. Voluntariat, pràctiques ambientals i formació laboral

Objectius:

Aplicació del Pla de Voluntariat del Parc.

Col·laborar amb entitats que promoguin el voluntariat per crear línies de feina i projectes adients amb els objectius i necessitats del Parc i que, a la vegada, fomentin un sentiment d'implicació, especialment entre els voluntaris de la comarca.

Col·laborar amb centres i entitats que tinguin com a finalitat la formació de futurs treballadors relacionats amb el medi natural, o la realització de pràctiques de camp en estudiants especialitzats.

Actuacions:

- Planificar i executar accions de voluntariat amb els objectius descrits, oferint als voluntaris unes tasques adequades als seus mitjans i formació complementades amb activitats lúdiques i formatives.
- Coordinar i executar mòduls i programes de formació contínua de treballadors en medi ambient, o estudiants especialitzats, al parc natural de s'Albufera.

Personal assignat:

Tècnic

Educadors ambientals

Puntualment altres membres de l'equip (agent de medi ambient, oficial naturalista, oficial agrícola-ramader)

5.3. Ús de la sala d'exposicions

Objectius:

Oferir la sala d'exposicions del centre de Recepció del Parc a qui en pugui estar interessat en exposar-hi fotografies, cartells o qualsevol altre element d'interès cultural-natural o conservacionista.

Actuacions:

- Contactar amb administracions, organitzacions i particulars que puguin demostrar interès en comptar amb una sala d'exposicions lliure per a les seves obres o actuacions.
- Preparar un calendari d'exposicions en base a les propostes que hi hagi.

Personal assignat:

Tècnic

Informadors

5.4. Col·laboracions amb entitats i persones de la comarca

Objectius:

Mantenir una col·laboració continuada amb aquelles entitats i persones de la comarca que tinguin o vulguin tenir una relació ferma amb el Parc de s'Albufera.

Actuacions:

- Mantenir el contacte amb Ajuntaments, Associacions Hoteleres, Societats de Caçadors i altres organismes o entitats relacionades amb s'Albufera.
- Preparació d'actuacions planificades conjuntament, de diversa índole (activitats d'agenda, jornades de voluntariat, etc.).

Personal assignat:

Director-conservador

Tècnic

Informadors

5.5. Formació de voluntaris en investigació

Objectius:

Consolidar la importància que s'Albufera té com a centre de formació de voluntaris en investigació, especialment per a estudiants i nous professionals de la investigació ambiental, tant a les Balears com a Espanya i altres països europeus.

Actuacions:

- Oferir a estudiants i nous investigadors (preferentment de les Illes Balears) la possibilitat de realitzar pràctiques de camp a s'Albufera, en temes d'investigació naturalística.
- Formar-los en metodologies d'estudi i treball en equip, sempre baix la tutela d'un investigador en cap.

Personal assignat:

Director-conservador

Oficial naturalista

Contractacions externes d'un investigador en cap

6. Àrea de manteniment

L'objectiu dintre d'aquesta àrea és conservar i millorar les infraestructures –en sentit ampli– del Parc i garantir-ne el seu funcionament.

Programes

6.1. Manteniment general del Parc

Objectius:

Mantenir operatives totes les infraestructures i equipaments del Parc.

Actuacions:

- Mantenir operatives totes les infraestructures i equipaments del Parc (senyalització, itineraris, aguait, camins i edificis, diferents cotxes de vigilància, manteniment, gestió agropecuària i ús públic, i altres instal·lacions).
- Gestió i manteniment de les instal·lacions i infraestructures necessàries per a la gestió del bestiar.
- Adquisició de gasoil-C.
- Contractació del manteniment dels transformadors i assegurances dels equipaments.
- Mantenir l'assegurança del laboratori.
- Mantenir operatiu el sistema de calefacció del Parc, així com les bombes impulsores d'aigües corrents i fecals.
- Mantenir operatiu i actualitzat l'equipament informàtic del Parc (instal·lant dins 2011 un servidor per a treball en grup), l'equipament meteorològic i l'equipament científic.

Personal assignat:

Tècnic

Oficial agrícola-ramader

Responsable de brigada

Treballadors de biodiversitat especialistes de primera

Treballadors de biodiversitat especialistes

Projectes

6.2. Reparacions vàries als edificis de sa Roca

Objectius:

Deixar operatius i en les millors condicions diferents elements de les edificacions de sa Roca que tenen un ús intens i actualment presenten greus deficiències de funcionament.

Actuacions:

- Reparar la instal·lació elèctrica de la cuina.
- Reparar la bomba d'aigües fecals.
- Canviar la ubicació de les bombes de pressió.
- Reparar la placa solar actualment rompuda.
- Canviar els polsadors dels urinaris i implementar mesures d'estalvi d'aigua.
- Implementar mesures d'estalvi energètic, canvi de fluorescents i altres elements a tipologies de baix consum (A o A+).

7. Àrea de vigilància

Programes

7.1. Programa de vigilància del Parc

Objectius:

Garantir la vigilància del Parc, i augmentar-la dins la mesura del que sia possible.

Actuacions:

- Mantenir la vigilància de s'Albufera, els dies de caça de sol a sol i algunes nits per a evitar la pesca furtiva i les arts prohibides.
- Augmentar la vigilància a la zona d'Es Comú.
- Assegurar que les actuacions dels diferents usuaris s'ajustin al que recull la normativa del Parc.

Personal assignat:

Agent de medi ambient del Parc, recolzat per altres agents de medi ambient quan sigui necessari.

Projectes

7.2. Ampliació personal vigilància

Objectius:

Ampliar el personal propi destinat a realitzar la vigilància del Parc Natural. Aquesta àrea de gestió és la que presenta dins aquests darrers anys unes majors mancances i deficiències.

Actuacions:

- Contractació d'un mínim de 3 zeladors d'àrea natural (nivell 6) entre els mesos d'abril i octubre (inclosos).

8. Àrea d'administració

Dins aquest apartat s'inclouen les accions que tenen com a objectiu general garantir el bon funcionament del Parc i coordinar les accions previstes als programes i projectes.

Programes

8.1. Gestió administrativa general del Parc

Objectius:

Garantir la conservació dels valors del Parc i el compliment de les directrius del PRUG i el Pla anual.

Actuacions:

- Planificació de les tasques d'ús públic, vigilància, gestió agropecuària, manteniment, seguiment biològic, reunions tècniques, formació de personal, seguretat e higiene en el treball, etc.
- Millora de la formació i reciclatge del personal del Parc.
- Manteniment de les tasques administratives quotidianes (facturació, resums mensuals, administració relacionada amb el personal, informes, correspondència, e-mails, autoritzacions i permisos, etc.).
- Transmissió de dades meteorològiques a l'AEMET.
- Reunions dels responsables de les àrees de gestió (ús públic, manteniment, gestió agropecuària i vigilància).
- Reunions mensuals de tot l'equip de gestió.
- Supervisió del compliment dels objectius del pla anual.
- Redacció del Pla anual del 2008 i memòria del 2007.

Personal assignat:

Director-conservador

Tècnic

Agent de medi ambient

Oficial naturalista

Oficial agrícola-ramader

Parcialment l'aux. administratiu.

Projectes

8.2. Legalització dels edificis de sa Roca i casa de ses Puntes

Objectius:

Aconseguir la legalització dels edificis esmentats, ja que actualment es troben fora d'ordenació.

Actuacions:

- Tramitació dels expedients davant l'Ajuntament de Muro. A tal efecte, s'ha contractat dins 2010 la realització d'un projecte específic de legalització dels edificis.

9. Àrea de planificació

L'objectiu fonamental és planificar adequadament i de forma coordinada tots els aspectes que intervenen en la gestió del Parc, i possibilitar una eficaç avaluació dels resultats obtinguts.

Programes

9.1. Planificació de les actuacions necessàries per al correcte funcionament i per a la correcta gestió del Parc

Objectius:

Efectuar una adequada planificació de les accions a desenvolupar dins el 2010 per a executar correctament els programes i projectes contemplats. Planificació d'actuacions futures.

Actuacions:

- Seguiment continu de totes les àrees de gestió, amb avaluacions periòdiques dels programes i projectes en execució o pendents de ser executats.
- Planificació d'actuacions per als propers anys (2011 i més enllà), concretats en programes i projectes.

Personal assignat:

Director-conservador.

Tècnic.

Projectes

9.2. Aprovació del nou PORN del Parc

Objectius:

Aprovar el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals redactat el 2010.

Actuacions:

- Col·laborar amb el servei de Planificació (que és qui té les competències al respecte) en totes aquelles tasques que facin possible l'aprovació del PORN començat a redactar el 2010.

10. Àrea d'avaluació

Em aquest apartat s'inclouen les accions que tenen com a objectiu avaluar els resultats de les accions previstes als documents de Planificació vigents, així com l'adequació dels resultats als objectius inicials.

Programes

10.1. Avaluació del compliment del Plans i documents de gestió vigents

Objectius:

Avaluar el compliment del documents de Planificació i gestió actualment vigents.

Actuacions:

- Estudiar el nivell de compliment dels programes i projectes del vigent Pla de Gestió des de la seva aprovació.
- Avaluar internament el grau de compliment del present Programa Anual, del Pla de Voluntariat, del Pla d'Investigació del Parc, del Pla de Pastures, de les directrius de gestió hídrica i de recuperació del bosc de ribera.

Personal assignat:

Director-conservador

Pressupost 2011

	Espais de Natura Balear	CMA	La Caixa
1.Àrea de gestió per a la conservació			
1.1. Programa de gestió hídrica.....	2.000		
1.2. Programa de recuperació bosc ribera i sistema dunar.....	1.000		
1.3. Programa de control d'espècies exòtiques.....	3.000		
1.4. Programa de gestió agropecuària.....	15.000		
1.5. Millores a l'àrea de son Carbonell.....	4.000		
1.6. Ubicació de barreres.....	1.000		
1.7. Millora hàbitat mitjançant vehicle amfibi multifuncional.....	111.000		
1.8. Dragat llacuna aigües fondes Punta des Vent.....	-Ministeri- 500	-Espècies-	
1.9. Recuperació d'espècies amenaçades..	1.000		
1.10. Retirada dels búfals.....			
1.11. Brigada millora paisatgística i forestal...			27.200
Subtotal	138.500		27.200
2.Àrea de desenvolupament socio-econòmic			
2.1. Programa d'ajudes als propietaris.....			
2.2. Programa d'usos tradicionals.....	100		
2.3. Programa botiga.....			
2.4. Programa de planificació de cremes controlades.....			
2.5. Programa de signatura i manteniment de convenis.....			
Subtotal	100		
3.Àrea d'ús públic			
3.1. Programa d'atenció al públic.....	6.000		
3.2. Programa d'interpretació ambiental.....	500		
3.3. Programa comarca.....	2.000		
3.4. Reforma de camins.....	175.000		
3.5. Plataforma d'observació a s'Amarador.	10.000		
3.6. Millora oferta publicacions.....			???
3.7. Fase II nova senyalització.....	18.000		
3.8. Wi-fi i servidor.....	2.900		
3.9. Nou mirador a sa Roca.....	500		
Subtotal	214.900		???
4.Àrea d'investigació i seguiment			
4.1. Programa de seguiment de la biodiversitat.....	500		
4.2. Programa de seguiment hídric.....	300		
4.3. Programa de seguiment meteorològic...			
4.4. Programa de seguiment pressió ramadera.....			
4.5. Estudis diatomees.....	5.950		
4.6. Estudi evolució passeriformes.....	8.000		
4.7. Actualització inventari biodiversitat.....	5.000		
4.8. Estudis ratapinyades.....	4.500		
4.9. Estudi ullals.....			17.700
Subtotal	24.250		17.700

5.Àrea de participació			
5.1.Programa Junta Rectora.....	100		
5.2. Programa de voluntariat i formació.....	1.500		
5.3. Programa d'ús de la sala d'exposicions.			
5.4.Programa de col·laboracions amb la comarca.....	2.000		
5.5. Programa de formació de voluntaris en investigació.....	5.000		
Subtotal	8.600		
6.Àrea de manteniment			
6.1. Programa de manteniment general del Parc.....	25.000		
6.2. Reparacions vàries als edificis de sa Roca.....	12.000		
Subtotal	37.000		
7. Àrea de vigilància			
7.1. Programa de vigilància del Parc.....			
7.2. Projecte d'ampliació de personal de vigilància.....	-Personal-		
Subtotal	0		
8.Àrea d'administració			
8.1. Programa de gestió administrativa general del Parc.....	5.000		
8.2. Legalització edificacions.....	4.650		
Subtotal	9.650		
9.Àrea de planificació			
9.1. Programa de planificació d'actuacions.			
9.2. Aprovació del PORN.....		-Planificació	
Subtotal	0		
10.Àrea d'avaluació			
10.1. Programa d'avaluació dels plans i documents de gestió.....			
Subtotal	0		
SUBTOTALS	433.000		44.900
TOTAL.....			477.90
0			